

Nr. 75.

Brasovu,

23. Septembre

1856.

Gazetă ese de dñe ori, adica: Mercur și Sambata, Fidie'a odata pe septembra, adica: Mercuria. Pretiu loru este pe f anu 10 f.; pe diumetate a 5 f. m. c. înaintru Monarchiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe 1 sem., și pe anul întregu 14 f. Se prenumera la tote poște c. r., cum și la toti cu noscuti nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petitu“ se ceru 4 cr. m. c.

GAZETA TRANSSELVANEE.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiosa.

Maiestatea Sa c. r. apostolica cu preanalta decisiune din castru Schönbrunn din 18. Sept. a. c. a binevoitu a da titula si caracterul de consiliariu de apelatiune cu iertarea de tassa fostului notariu supremu si senatoru la magistratulu din Brasovu Augustu de Roth si acum referentu ajutatoriu la curtea suprema cassativa.

Ministrul de interne, in cuntelegera cu ministrul de justitia a denumit pe adjuncții judecătoresci Anton A zwanger, Alberto Jenicsek si Ferdinand Theimer, pe actuarii pretoriali Adolfu Goscovu de Sachenthal, Aloisu Bunsch si Tadeus Legrenz, mai incolo pe practicantul de conceptu la guberniu Christianu Roth de adjuncti la preturele mestecate in Ardealu.

Partea Neoficiosa.

TRANS SILVANIA.

Brasovu, 4. Octobre. Astazi la 9 ore s'a tienutu in biserica romano-catolica Misa mare solennela pentru serbarca dilei onomastice a inaltatului nostru Imperatoriu Franciscu Josifu I. La 10 ore fă a 2-a misa militara, la care se află si Serenitatea Sa Principale gubernatoriu Carolu de Schwarzenberg cu suita de facia si tōte bransiele si oficiolatele cu corpulu oficireseu, ce fura de facia in plina parada pentru ca cu o inima si cu unu cugetu cu popornu si tinerimea scolastica, precum si cu preotimea de tōte confesiunile se inaltia rugatimi la Imperatulu Imperatilor pentru Maiestatea Sa, ca se fia de susu binecuvantat a ajunge o etate nestorea spre a puté ferici poporele siesi supuse.

Sibiu, 25. Sept. In „S B.“ citim, cumca intre comunitatile besericesci de confesiunea evangelica, augustana decurge o viatia plina de miscare si vioituna. Pe temeiul normativului provisoriu pentru representarea si administrarea bisericei augustane din Ardealu seau intreprinsu si finit in tōte locurile nōuele alegeri, prin care se chama la representatia si administrarea besericei, dupa cum suna inscrisulu ministrului de cultu si instructiune, mediul si lumen' crescilor evangeliici augustani, aleasa prin increderea poporului loru de aceeasi confesiune. Fia care comună capeta unu presbiteriu, si déca cōmuna numera preste 300 suslete, mai primesce si o reprezentatiune mai mare, care ambe organe, essite din liber'a alegere, păsescu acum in loculu consistorielor locale de pena acum, a caroru activitate incetēza cu 1. Octombrie a. c. Alegatori la representantii besericesci sunt toti, carii contribuescu la lipsele comunei, déca au vresta de 25 ani, or au vreau oficiu de statuori comuna, casa seu mea sa ai toti servitorii besericesci si ai scōleloru; si alesi potu fi earasi acestia toti, fiindu morali si retegiosi. Presbiteriulu (adunarea batranilor) se alege in comunele mai mici de 500 suslete de catra toti membrii comunei; eara in comunele cele impoporate, de catra representatiile cele mai mari ale comunelor. Indreptatiti la alegere ai sunt numai membrii de sine familiști, carii au trecutu preste 30 ani si su fora vitii si in faima buna, iubitori de beserica si cu silintia a se impartsa de sāta cina cea de séra.

In Sibiu, unde se află o comună mare si numerosa reprezentata

de putere intelectuala si de barbati cu cultura si spiritu se facu alegera in 22. Sept. prin adunarea parochianilor la biserica spitalului. Ordinea cea buna, spiritele cele linistite si otarite a se intielege cu sangre rece despre ceea, ce privesce binele loru publicu, care domină in adunarea aceea, pote servi de exemplu la orce adunare pentru folosu obstescu, fia ea de barbati sia cu atat'a mai vertosu de femei. —

Dela Muresiu-Ternava, in 30. Sept. 1856.

(Capetu din Nr. tr.)

Pentru trainul vietii, nu putem se nu simu ingrijiti, cu atat'a mai vertosu, ca unii dintre profesori sunt omeni cu familia: era inafara in diecese inca nu sunt statiuni pre séma loru, de presenti, in care se se asiedie, dupa cum si arata unii vointia, — si asia totu sperandu, devinu in lipsa neinvinsa; de unde si implinirea oficiului, le pote veni problematica, caci sustinerea vietii si a decentiei statului le impune unu imperativu sa si ocupe timpulu cu castigarea celor de lipsa. Cugetandu la acesta stare precara a celui mai de frunte institutu alu nostru din patri'a, si cautandu la cele ce se facu de catra altii impregiurul nostru, devenim la ideea ce o concepusemu mai de demultu, cuanca: de óra ce este sciutu ca la gimnasiile asia numite confesiunale, numai atunci se mai adaugă ajutoriu, dupa ce tōte celealte midilóce de imbunatatire s'au cercatn, au nu era cu scopu ca si Blasianii, urmandu exemplulu Beiusianilor, unitarilor din Clusiu s. a. pana candu astépta izvorirea unui fundu, se fia deschisu, dupa cumu indesiertu canta unu esprofesoru de aco-lo inainte de aceasta cu 5—6 ani, o colectiune intre confesonarii sei; si ee fundu nu s'ar si pututu intemeia de atunci incóce, dupa ce vedemu ca unitarii o mana de omeni in scurtu adunara 2000 fri. mon. conventionale.

Era la noi se pote usioru prognostica, ca fiindu numai in Blasiusu gimnasiu intregu, nimine nu si ar' fi crutiatu denariulu si nu s'ar si retrasu a conferi pentru unu institutu unde le invitia unu numero insemnatu de fii, si unde multi venindu de aiurea depunu esamenu de maturitate, spre asi puté cerca calea fericirei, la care cinteza. Ba ne magulim a crede, cum ca si locuitori de prin sinurile si slesurile Carpatilor, ca ómeui mai avuti, si darnici la intreprinderi in folosulu binelui comune, inca ar' fi contribuitu pentru famosele scoli ale Blasiusu, de unde oricum au resarit multe radie de lumina.

Dupa aceea punenduse unu didactru (Schulgeld) de cate 2—3 f. m. c. bateru pentru unu studente, cum se pune la alte institute de cate 5—10 f.; — dela 400 si mai 70 de scolari ce s'au adunat si in estu anu in gimnasiulu din Blasiusu, se stringea o sumulitia frumosă, din care s'ar puté usiura in catuva starea cea ne mai suportabila pana la o alta renduiala. Er' ce ar mai lipsi, mai usioru credem ca ar' pote suplini si statulu. Dupa cum vediumu facunduse in gimnasiulu Beiusiusu.

Aceste s'au scrisu ca prin treacatu, din acelu punctu de vedere, ca se se traga inca odata mai cu deadinsulu atentiunea celor'a, in acaroru putere sta usiurarea grelei stari a institutului acestuia, ca nu cumva pre lenga tōta necesitatea lui de a susta se se ruineze, facia cu tōta bunavointia unor'a, si incordarile si suferinti'a altor'a, ce ar trage dupa sine o nespresa dauna, nu numai nōa da chiaru si statului. — Nutiu.

BANATU.

Lugosiu, 27. Septembre. Ve impartasiescu pe scurtu o sci-re imbucuratore pentru noi aici. Aceea e ca de multu doritulu epis copu alu Lugosiului g. c. Illustrit. Sa Dn. Alessandru Dobra se instala in scaunulu seu episcopal, cu indatinantele ceremonii dupa ritulu nostru orientalul. Ceea ce inse servesce spre onore si spre

stima multă cumpănitoré e, cace romanii la primirea si instalarea Dn. nou episcopu se înfratira cu micu cu mare, cu uniu cu neunitu intro exemplara fratietate. Totu asia se primi si Esceleten'a Sa D. Metropolitu cu o caldura rara. Dovada ca cultur'a romaniloru banatiani nu mai susere pe caracterulu seu nici o rugina de ura si de neajunse confesionali, care si prin legea statului sunt cu totulu oprite si inca pe lunga amenintiare de pedépsa, care se si cuvinte celor ce se degradéza a-si face o meseria, pentru dea imvrasbi si instreina inimile colocuitorilor de olalta pentru scopari nemature. — Óspetii ce luara parte la acestu actu de instalatiune, dupa ce ispravira cele indatante, s'aú re'ntorsu la ale sale, lasandu o impresiune onorifica si plina de reverintia la publiculu ce fú de facia la actulu acesta. Cu post'a viitoré ve voi impartasi descrierea acestei instalatiuni mai pe largu, de cumva nu voi si preventu de vre unu altulu, care si va tiené de datoria a o face acésta, in impregiararile mai favoritóre pentru de a se da publicitatii.

Unu óspe.

ARCTPIA.

Bienă. Maiestatea Sa ch. r. apostolikă că a reînțorsă din Ungaria și în 26. Septembrie a cociră eărăștă și castrulă Šion-Brăvnă. Maiest. Sa ch. r. apostolikă își primise și reînțorceră petrecindinea că o iarbăre și manifestație filioică. În Cegledă prezcau și pe totă ținutul său de treptălușă și salutată de masă de poporă, ce acordase din locurile vecine, că spresăzii de omătă și entuziasme. — Cetățile țemenei, capitalea Ungariei, erau în 25. săptămînă de vîndană condusă de 4000 țărani și oporeau marilor lor. — Maiest. Sa ch. r. apost. și dată speranță reprezentantilor lor de a se întâlni și să se întâlnească cu regele în Pesta, care se numea „portul Franță Iosifă.“ Prima rea Maiest. Sală aici își făzătărește poftă, străbatele erau decorate că flăcări și fe-
restriile că tapete și floră pe unde mergea Mai. Sa.

О рарітате ла французьким піареа ачеста. № 25. а пресжн-
татъ котвна четъдій Лініпратвль відъ стрягуръ цігантікъ, ка про-
дуктъ алъ церій. Стрягуръ ера де 60 de полікарі лвпгъ ші de
90" дн квіпрісъ, консга ка din 700 ввкъші de стрягурі din фе-
лівріте соїврі, котпнсъ ші зпінатъ кв тъистріе, din чеде маі de
фрнпте вії але Бвзій, ла школа ревнівні економіче.

— Ленеа пентръ всръ, катътъ, е apróne de a се десфи-
инга. Катера комерциалъ din Триестъ с'аши декларатъ пентръ
десфиингареа ачестей лені. —

К а т а р о , 17. Септембрे п. Din Константинополе сосіръ дп Чернагора 760 de мвптенегрепі кв шефвлѣ лорѣ, каре рпссе комвпікаціа кв Порта ші лъсъ пшшаі пе впѣ секретаріа алѣ съдъ дп Статевлѣ. Е de дпсемпнатѣ кв Порта стѣ de твлѣ дптр'вп фелѣ de комвпікаціоне дипломатікъ кв Мвптенегрѣ прип шефвлѣ консулатѣвї твптенегреанѣ. Кавса Мвптенегрѣвї е прекаръ; дп Скотарі ші Херцеговіна се тотѣ кончентрѣзъ да трупе ші се адєпъ да провіантѣ. Ап Антіварі сосіръ 5 коръвї кв кърбені de піатръ ші алтеле віпѣ дппъ еле.

Фортреще тврчешті Спілд ші Забліак ѿ реставрації, ші
Литърескъ. Ап тотъ Албанія се квтпъръ бѣката, твнідіе ші
інструменты de ресбоі. Албанія се decaptezъ ші пътai тв-
сълтапілоръ, карій се прівеськъ de лоіал, се таі ласъ арте а-
тъпъ, дар пе крещінії ді decaptezъ. (Sic!) Че квтетъ аре Тв-
чія къ ачестеа прегѣтірі пъ се штіе, дар дѣкъ са ва amenінда
Мѣтепенгэръ, каре актъ се афъ ді ліпсь таре de твнідіе ші
Фрѣкте, фіндкъ аре пътai З фабрічі de пъльвере de пшшкъ, лв-
квль аічі ва deeeni лпккѣркатъ къ ea, ші Екрана ва пъши ші аічі
ла тіжлокъ, діпсь кѣт, пъ се штіе; даръ пъпъ атвпчі ea таі
поте фі вѣтвѣ de твніті, карій діші даѣ віада пептв педепен-
динда, пе каре о аперъ къ сабіа ді тъпъ. —

Cronica straina

Сітвація пеа тревілоръ пеаполітане.

Пълъ дн 24. Септ. пъ сосіръ алте штірі таі нозъ din Nea-
поле афаръ de челе пъвліката дн Првлѣ треквтѣ. — Ап черкв-
ріле дипломатіче дисъ din Biена а дипчепватѣ а черквла штіреа;
къмъ ескадра енглезеаскъ, каре се дъче ла големълъ неаполітанъ
ар ла ла еспедиціоне ачеста ші о фрегатъ Capdiniанъ. Ачестъ
апакътъръ ар фі форте дисемпътобре ші бътътобре ла окі ла о т
демвстръчне аменінцътобре, по каре пътеріле апссене о днтр-
пріндъ дн контра Neаполеі; еар кътѣ пентръ Capdiniа ар фі о д
пъшире крітікъ, каре ар фі каліфікатъ а дикорка пътai ші таі
таре сіткаціонеа de фадъ. Баронълѣ de Хіевпер каре фз дн о
Neаполе din партеа Австріеі (зпі скрів къ а терсъ дн воїаціі,
алдій къ къ дисърчіпаре пентръ dea тіжлочи о днппъкаре), а

честъ солѣ се аштептъ акѣм съ сосѣкъ днѣ декретъ зилелорѣ ачестора din Neapole. — Mai ынколо репортажъ „Ое!.. Z.“ din фѣтъиъ пра секрѣ кѣтъ солѣвъ акредитатъ ла кабинетъ въ ч. р. de Biena, Принципеле Петровла, а рѣгатъ пе рецеле Фердинандъ, ка сѣлѣ скапе де постъиъ de интернѣпїи; de че, нѣсе штие.

Деспре файта къ флотила Capdinezъ альтарать ла фрегата
енглезескъ, зіче жэрпайлъв ачеста, къ деакъ се ші adevérezi,
еа толгш се есплікъ фалсъ, къче деспре ачеса къ дикркътгра
с'ар шаі търі, пв побе фі ворга, фіндъкъ апсепшні аѣ декіяратъ
сінгрі, къ третітереа коръбіелоръ de ресбоів ла Neapole п'ар
фі дикрекнатъ къ піче о іntенціоне de ресбоів, чі еа ар фі ме-
нітъ пемаі, ка ое рецресажтезе блтіматвлъ, кот ам зіче, ка сълж
факъ дикріторів, ші къ Capdinia стъ de латгрі de контраверсіа
ad. de дикркала ачестъ діпломатікъ. Декъ тръйтіе Niemontвлъ
о фрегатъ ла Neapole, ачеста пв о фаче, ка кот ел с'ар аль-
тара ла demбстръкпе апсепшноръ, чі, кот се'птіппъ de об-
ште, чі пентрвка съші скбдъ ла сінграпдъ ве Capdianianї афлъторі
лп Neapole, лп касдъ че Lazaronі ар прорутпе лп патімі пеп-
тру вакоіс. Ато пухорі ші кіаръ ші Ахетія, нато кт дикрі ав-

тре рецеље. Алте пвтери ши кнрв ши Австріа што къ днкъ ар тримите корњбй спре скопљаачеста ла Neapole. Аша скрије ждралвљ постря „Ост. Z.“

Dap din Парис днкъ се скрије дп кавса ачеста лвї „К. Z.“, кнмкъ штіріле деспре Neapole ал консісденцъ ші къ кнркісвиј Antonini, солвљ пеаполітанъ ла кавінетвлѣ франчезѣ, авѣ тај днлаете пвтај къ вр’о 2 зіле еаршь о сченѣ къ графвлѣ Валевскї ministrвлѣ прешедине алѣ Франџеї; къ тбте ачестеа елѣ єфтьи пе Domпвлѣ ші рецеље съѣ пеаполітанъ, ка се таї факъ конч-сівн, къ лвкрвлѣ терџе кам преа департе. Елѣ апвпдѣ ministрвлѣ de естерне, къ е преа determinatѣ дп касѣ de періклѣ а со ретраџе ла Брвксела дп Белціа, преквт дшї червѣ ші D. Бро-ниєр паспортвріе. Деспре солвљ австріакѣ L. de Хізбрер скрије, къ дѣнесвлѣ се ва двчје ла Біарідѣ дп Франца, зnde се афљ Napoleonов Лтнпераатвлѣ ші двпѣ ачеса пвтај се ва рѣнторче ла Biena. Monіторвлѣ таче деспре коніектвріе, че есѣ дп пвблікѣ, ші стѣ пвтај пе лвпгъ штіреа къ флота се тръмите. —

Русія трьмісе пе да консулі ші соліеле сале де пе да квр-
діле европене впіл черквларів форте дисетпъторів, дп каре мі
профітезъ кредевлі політічей, че ва а врта пе війторів. Апір'а-
чела зіче деспре Неаполе ші Гречія аша: „Щбеле пвтері ап-
сепе, каре днтрепрінсеръ ресбоів пептрі анерареа челві славъ
дп контра іштревенічкіе челві таре, ар лякра дп контра пріпч-
пвлі съв декъ ар фаче актм днквркъм Neapolе ші Гречія.
Русія е отържгъ а днквпцівра пе війторів орче аместекъ de прі-
сосѣ, тотвіш ші еа 'ші ва рѣдіка глаєвлі дп фавброеа челві славъ.
Гречія се окпъ фъръ вре впіл темеів, ші претенсізнеа апссені-
моръ, ка Neapolеа съ'ші скітве констітуціонеа, съв дп контрасії
къ тоте пріпчіпіеа de дрептъ алв поюорълоръ.“ — Франца де-
пнмі de алв доілеа admіралъ ла спедіціонеа neapolітанъ пе D.
de Левантъ, ка контре-admіраі, чеа че се фаче пвтai дп касі
де ресбоів. Флота англо - франчезъ ва поста ла Аіачіо, локам
лаштереі Napoleonізоръ ші аколо ва аштента респвпсвлі
злтіматъ. —

BRITANIA MAPE. Londonă, 23. Септемвре п. „Глобе“
рапортéзъ, къ 27 de сondaçí de рѫндѣ ші 4 събоғіїрі din ле-
гіонеа британо-италианъ, капе ce dimicerъ дн Малта, фръ пріпш
къндѣ се лутбрсерь дн Австрія, Шарта ші Тоскана, ші траш
на тріевпалахъ марциалъ. Консулъ енглезі акредитаці ла кърдил
челе аѣ протестатѣ ші аѣ претинсѣ лівенарей лукініорѣ.

— Admiralvlvi Lionъ ші komandantvlvi Стевартъ къ флоту енглезескъ фр Mapea нéгръ с'а трътисѣ din Англія порвпкъ съ аз еасъ din Mapea нéгръ пъпъ се ва отърж лвкрвлѣ къ Болградъ вълѣ ші исвла Шерпіоръ. Ші коръвъ французешті се ворѣ дъре
рддерентѣ ші се ворѣ фисодї ла енглези. Англія а datѣ о попъ
зепръ кътъ Rxсія пептъ окхареа Rxсіе Шерпіоръ. —

Ресфржнцерea жөрпалылай de Константинополе, үйлестік съверапітатеa Шпателоръ ші ажыдекъ съверапітатеa Порції аскады же.

Амъ атинсъ маи дъвпъзі деенре маніера чеа тікълбсе, че в
пукъ педакія жврпалвлі de Константинополе тітвітъ кыт
іче, ти контра віторівлі Ипателоръ.

„Спектаторъл Ориентъл“ апъкъ контраверсіа ачбета във
вкупътъ историкъ щи о феславчеште пе ларгъ дн iнтересълъ афев-
влъ. Ачестъ артиклъ терігъ а фі репевлікатъ дн фаворъл чи-
орилоръ дн Плате, елѣ съпъ аша:

„De кътъва тиипъ Шорта паре а ня се маи тълпъти де
рентблъ de съзепанігате, че трататблъ de Шарісъ а ѹ білевоитъ а
експоште асупра Шпателоръ Молдо-Валахіе — са претинде пр
оргаплъ се ѿ семіофіціалъ, къ ар фі авъндъ асупра лоръ ви
рептъ свереплъ, са какътъ а каміфіка Прінчіпателе, ка піште сим
ле провінції, щі але ѿтъ тракта de ace vine.

Гъбернътътълът Отоманъ конвиктъ, къ дела an. 1774, Ресия
възпърсъндътъ въз протекторатъ актътъ асъпра ачесторъ цері ші а-
местекъндъсъ функъ ші юн администрацийна лордъ din лъзвитъзъ ар-
и датъ о ловитъзъ симъзълъ фрептъриморъ хпиче ші ассолютъ але
Порції. Даръ къ акътъ къндъ Ресия, аѣ требвътъ днъ fine а ре-
зултата лаѣ протекторатълъ сеъ, лъквриме ар требвъ съ се пъте еа-
ръшъ днъ стареа че се гъсиязъ фпайнтеа трататълъ de Каинарци
ші а се регъла дъвъ къприндея Хаті-хътаітелоръ хъръзите
честоръ цері de кътръ Сълтанъ днъ секвли XIV., XV. ші
XVI. —

„Да ъ с'ар пътѣ да крепзаре жърпалъві de Кнополе, апої
Сълтанії н'ар фі събескісѣ тратате кв прінчіпії Молдовіеї ші Ва-
лахіеї, че дн тóте тімпвріе еї ар фі регглатѣ сърта Ппателорѣ
пріп Хаті-хътмаітврі, ші пріп декрете, ші фіндѣ къ пріп ачеле
Хаті-хътмаітврі, пріп ачеле декрете Търчія ш'аѣ ресерватѣ ші
конетата гъд дрепталъ впеї дългремі съверапітъдї, трататалъ do На-
пісѣ аѣ фъкѣтѣ фортѣ ръѣ ворбіндѣ пътai de o симпъ съзерані-
тате, ші елѣ фъкѣ дпкъ ші шаї ръѣ, de a къята елементеле впеї
въз adminістрадіонї пентрѣ ачесте дозе Прінчіпate, ші а фавора
дпкъ ші tendindуеле лорѣ пентрѣ дълтрвпіре.

Къ ачестъ впіре дніпіе, пх тревгіє съ се фактъ ші пічі се
ва фаче, орї каре ар фі воткрайде дерї ші Фъръ лгаре амінте да
арт. 24 ші 25 din трататвлѣ de Нарісѣ каре зікѣ къ Dівангрі
ad hoc ворѣ фі кіемате спре а еспріма вотклѣ попылаціонлорѣ,
пептв організареа дефінітівъ а Ппателорѣ, ші къ ачестъ орга-
нізаре ва фі регулатъ ла Нарісѣ дні вртареа ачелей опініе а
Dівангрілорѣ.

Din ачесте се веде къ Порта каре адеce аш диплататъ ал-
тора, къ ня цине трататъ de Нарисъ, ня се опреште пічі кът
аі контеста дискаші еа валбреа, къндъ дипломінъ дн елъ термі-
ни контрапрі интереселоръ сале.

Еа протестéзъ ѿн коптра впоръ стіпвльрі, не каре ѿсаші
леаѣ съскрісъ de кржндъ. Еа опъс трекутвлъ пресентвлі, ші
днпротива френтвлі інтернаціоналъ ea reklamъ ѿ пътеле фреп-
тевлі історікъ*).

Ної амă фі фортë вăкврощи, се ведемă adăce пе ачестă тे-
рьмă dicsădăneea, пептрв дрептврile попрелорă крештине din
Oriantă. — Дакъ Тврчіа ворбăндă пе астърă decipre дрептвăл eî
историкă, пеарă adăche аргументe din ачесте треi секвăл din ărmăz,
ної амă пытэ din партеа побстръ кă тай тăлтă темеiă a'i adăche
аргументe, din тодї секвăл че аă фостă **лпайлтеа** ачелора. —
Dape Ромынii n'ăш пiчidekăm певоia de a мерçе аша de депар-
те пептрв а пытэ сирижини дрептврile лорă **лпайлтеа** опинiёнеi пă-
бмiç а Европеi, къчи Тврчіа n'ăш авăтă пiчi одатă дрептвăл de
дигреагъ съверанiтate асăпра Плателорă Moldo-Balaх.ei.

Петръ а добеди ачеста пої апелъмъ, ла зічеріле впії історікъ, че пв поге фі реквзатѣ de губерптьптвлѣ Отоманъ, алѣ впії історікъ австріакъ, алѣ *Diss. de Хамптеръ*.

Елг не спне къ сігврандъ къ дн апвль 1391 Святапвлъ
Baiacizd 1. аѣ кнпринсъ Валахia свтъ Domnia лві Мирчea ші къ
de atvпче ea фаче царте din имперia отоманъ; Dnвль. Хамтеръ
длscs zivе, къ dнi aчелъ апъ Валахia фѣ дпсемпать дн реїс-
триме Порцii ка трївтаръ, лвкъ че вреа се зікъ къ totвлъ
алъ чева.

Сімпла платъ а впіві трівятѣ; ны філіппівъ нічідекъ ста-
твалі кътъ каре се пльтеште ачелъ трівятѣ впів дрентѣ de све-
рапанітате, ба пічі кіарѣ de сверапанітате, асвпра церії трів-
таре. — — — Ші алте пльтері аж пльтітѣ фп оаре
каре тімпнрі трівятѣ Нордії, Фъръ ка еле, пептрѣ ачеста, се фі
фікютѣ парте din імперівъ отоманѣ, се фі реквпосквтѣ сверапані-
татеа, сад къ атъта таі падінѣ фпкъ, сверапанітатеа са; ші кіарѣ
рецістреле Нордії, ны потѣ фі консідерате фп тотѣdeаgna, ка о
есактітате кърыя ны с'ар пітѣ nіmіka фпквта, преквт спре до-
водъ фп касвлѣ de фацъ еле кзпрindѣ о ероаре фбртє таре;
къчі Domnulъ Hammерѣ дыпъ чо не споне черціле вртате фптре
Мохаметѣ II. ші Domnulъ Vladѣ алѣ Валахіеї, не фпсéтпъ къ
пітai кътъ фпчептвлѣ сееквлвлѣ алѣ XV., фп апвлѣ 1416 супѣ
Мохаметѣ I. Валахія аж фостѣ рестрѣпсъ ла платы впіві трівятѣ,
пептрѣ асігкрапеа къриа пльдї, ачелъ Слтанѣ аж ziditѣ форте-
рена Шіонікъ.” —

Ворbindă totă deosepre așele cerge, istoriculă Imperiului Otomană adăoare, cei drapelă, că săptămăna moareea lui Vladă Tîrchi și se cokoără că pînă în stîpni și pînă. Dară pentru a prezvi un adevarărată sa valoare ținutălescălă așeotăi kavăptă de stîpni și aerei, și iunie că să ținuteleceată kătă ab fostă Moșahetă II. de denapte de a eșerca vre o dată acșpră ei vre ună drapelă sverană, săptămăna o pretinde organălă semioficială ală Portii de la fi de apărări să ceremă ițtornicinea ce ne face Dă

Хаштеръ, деспре љичеркареа че аж фъкятъ љп секвилъ вртъ-
торъ Слітанъ челъ таре, пентъ а adъче не Вадахия ла о de-
съвршитъ съпнере.

„Валахія, зіче елѣ, фвсъсо пъпъ атвчє пътмаї трібштарти
Порту, днсе Слєімпк аѣ фостѣ хотърьтѣ de a o впі кв ста-
твріле сале, ші вії нвне впѣ гвберптьптѣ днпъ плаќвлѣ лвї. —
Moxamedѣ Бегѣ, каре фнainte de acedівлѣ Белградвлї, апвлѣ
1521, аѣ фостѣ днссерчінатѣ dea квпріnde Трансілвіа ші Валахіа.
рѣпірѣ пріп шъртлікѣ пе впѣ фіз дн врѣстѣ de 7 anї, алѣ аче-
лвї de пе 8ртъ Roebodѣ Nearы-Басараѣ. — Елѣ трімісє пе
жvпеле пріпчіпе, din преевпъ кв тата ші рѣделе лвї ла Констан-
тінополї, лі пріп пътіреа таї твлгорѣ тврчі дн постврї de ad-
ministratogrї (сѫтвашї) днлесні оаре квтѣ вітоареа dominare a
Тврчіе дн Валахія.

„Боерій алеєсьръ de прінчіре ле впѣ фостѣ-кълагърѣ пътітѣ Padъ ші трімісерь о дептаціоне ла Сълтанблѣ, къ ргъ-тимте де а ле фптьрі алеєререа. Дептації фрѣ ззгратації, ші оашнії ѹп світа лорѣ фѣ тріпші фланкої боерморѣ къ пасвлѣ ші фрекіле тъете. — Можаметѣ Бегѣ въіс пе кълагърѣлѣ кронатѣла Търговештѣ, ші се прокламѣ двпъ вікторіе, de Санџакѣ бегѣ Валахіє.

Валахії черхръ ажъторвлѣ конт. de Zinč, Ioană Zapoliа. — Шї пептѣ а фундѣска лнграпеа ѣп церъ а ачестїи лнфріко шатѣ ажътъторѣ Moxamedѣ бегѣ се грѣбї de a съѣскріе впѣ трататѣ кѣ боерї прїп каре лї се гарантарѣ векіле лорѣ прївілєї шї дрептвлѣ de ашї алеце пе шефвлѣ лорѣ.

(Ba 8pm.)

Tîr'a romanăscă și Moldaviă

Букрещті. „Бюлетінъ офіціалъ“ адъче denstirea пресиденцилоръ, тетврілоръ, супледцілоръ ші прокврорілоръ ла деосебітеле кврді жадекъторешті дп капіталъ, прекът ші ла челе din Краюва ші ціпгтъ.

Ла фалта кврте. Президентъ: D. Александър Скарлатъ Гика. Мъдларі: DD. Іанкъ Роецъ, Костаке Крецулеску, Іанкъ Сэду, Николае Крецулеску, Костаке К. Николеску, Костаке Кес-теску, Скарлатъ Николае Гика, Григоріе Філіпеску. Прокторъ Александър Хрисосхолес.

Ла квртэа де комерцъ. Президентъ: Днілкі Костаке
Бръзлів. Мъдзларі: ДДнії Петре Ноенарэ і Алевк Флорескъ
Схлеантъ: Д. Теодоръ Менишескъ. Праокхозъ: Іоан Мосхъ

Свілеантъ: В. Георгій Марківський. Прокторъ: Іоан Мостх.
Ла квртєа апелатівъ секція I-ів. Президентъ: Дівл
Скарлатъ Бъркъпескъ. Мъдларі: ДДайл Прінцвілл Григорій Гіка,
Скарлатъ Розет, Григорій Аргірополь, Арістідъ Гіка. Свілеантъ:
Іанкъ Дона. Прокторъ: Алекс Кокорескъ. (Ва хата.)

— Цепералъ — копсвялъ алѣ Мареї Британії дні Прічіпате, пріп котвніадія къ data din 10. Сентябрѣ кврентѣ, стілъ поѣ, алѣ днквноштіїдатѣ къ пропорчікѣ Васілію Плікѣ че алѣ фостѣ а-ташатѣ пе лъпгъ перебна Есел. Сале Масар Паша дні ресбоівлѣ крімѣ, с'аѣ чінстітѣ de гвберніялъ съѣ къ тенданія опоріфікѣ дн-пурдітѣ къ окасія ачестія ресвелъ, кврія і се дѣ воіо а о-кніада.

Чеі къ Болграды? Денъ о денешъ телеграфікъ din Iаші пыблікъ Газета офіціалъ din Берлінъ „Пр. Z.“, къ Ресія с'а дпвоітъ дп зртъ, ка се предеа ші Болграды ла Moldova, фі-indkъ апгесенії ді фюлгаръ Ресіє, de че н'a есплікатъ посідіа Болграды ші а пропозео о хартъ, din каре nime нs пктъ bede аптомаліа трацерій грапідеі, дékъ ар фі remasă Болграды ла Ресія.

Din Константіополе къ датѣ 15. Септ. пвблікъ жэр-
палахъ „Desbaterile“ квашъ Порта ณп Ферманъ пентръ кон-
кіетареа діванълъ ad hoc, че се прегътеше, съ ва респіка
категоріче деспре ՚піреа Прінчіпателоръ. Ферманълъ се ва ՚п-
пъртъші маі ՚пітълъ ла репресжнтанції пвтерілоръ din Константі-
пополе, ՚nde се ва лва ՚піайнте ՚піреа ші аколо се ва отърж-
декъ се ва пвне ՚п Ферманъ деспре съз ՚п коптра ՚піреі че-
ва. — ՚Птребъчнаа декъ комісіоннаа реорганісърії Прінчіпате-
лоръ съ ва дъче ՚п Прінчіпата ՚піайнте de a фі еле дешертаде
де тръпле оквпътъре пв е отържътъ ՚пкъ дефінітівъ; „Desbaterile“
тотъш zică, къ ՚пndatъ dниъ finіреа totалъ а реглърі
грапіцелоръ бесаравіче, се ва дешерта ші теріторілъ Шателоръ
де тръпле оквпътъре. — Къ грапіца стъ лвквлъ актъ ՚п стади-
зълъ din ՚птъ, адкъ mezzipene се ՚псемнезъ ші demarkъ, ка-
трацереа de бразде къ вої, пе локврілө шесбссе, ші къ товіле
ла дистанцеле маі тарі. —

Iauui, 13. Сентември в. „Gazeta de Mold.“ не има пръстените химикални:

Църък на Апостола прокре също като а се предади копчийски ри-

^{*)} Жерпалъкъ de Константинополе din 26. Iunie, 24. și 31. Iulie, 4. și 11. August.

сескъ дп Iашъ, пъмбъсъ пе Dлзъ асесорълъ дп колаціе Попофф
чарантъ дпфаторірілоръ арътатълъ постъ.

— Бълетіпскъ телеграфікъ адъче брътъброя повель:

„Нотіфікаціи о фічіале пе дпштипцезъ, къ din opdinълъ M.
С. Імператълъ Александъръ, туте карантінеле ръсіене а Бесара-
біе, а Мъреі пегре ші а Мъреі de Azovъ, се воръ ръдика дп
кърсълъ тіппвлъ че тай рътънѣ din апълъ de фадъ 1856.

— Інстітътълъ пептъръ едъкація жъпелоръ фете, дпфінцетъ
дп Iашъ de үпъ пътеръ de anі, ші амъ пъсъ съв патронаціялъ
Dc. Екатерина Балш, соціа Ec. Сале Каймакатълъ, авъндъ а фі
de пош реорганизація, департаментълъ кълатълъ ші алъ інстрікції
пъбліче, дореште а апгацеа пептъръ ачестъ ашезътълъ о дірек-
торіцъ ші о педагогіцъ, къ кондіціїле брътъброя:

1) Dіректоріца, дамъ de о връстъ респектабіль, дпзестратъ
дп штінделе червте пептъръ астъ спочіалітате, ші каре дпшъ ва
фі пріїмтъ едъкація са дп Франца дп үпъ ашезътълъ съв а-
спіціїле інстітътълъ дамелоръ пъміте Sacré-соенг (кълагъріде
католіче), ва фі кіемать а лъва дірекція съперібръ а інстітътълъ
din капіталъ кооптъсъ din 60 елеве інтерн.

Кърсълъ дпвъцътърелоръ пептъръ ачесте елеве есте de чіпчъ
anі, ші се предаў дп літъба ромъпъ ші ачеса фрапчезъ, чіпчъ
професорі ші професоріце, сънт дпсърчінате къ dapea лек-
ційлоръ.

2) Афаръ de гріжеле дірекціе, dama діректоріцъ, ва тай da
дп класа съперібръ лекцій, дп вна din ратъріле дпвъцътърі
прескрісъ дп програмъ.

3) Dіректоріца ва авеа локгінца дп інстітътъ, дпдестълареа,
лътінапісіреа, дпкълзіреа ші сервіцілъ.

Еа за пріїмі үпъ саларіш de 300 галвіні не анъ.

4) Еа за аве ліберъ есеріцілъ редіціеі сале. (Вітадівъ ла
томерандъ!)

5) Педагоціда, каре ва бръта дпдеплініреа даторійлоръ пре-
скрісъ пріїн регліле інстітътълъ, ва фі ажътать de алте дозъ
съв-педагоціе ші ва аве totъ асемене авантажів ка ші діректо-
ріца, дп пріїреа дпдемъпърілоръ дінереі ші а пріїмі саларіш de
150 галвіні не анъ.

6) Афаръ de ачесте, келтіеа воеажълъ се ва пъті аче-
сторъ dame, каре се ва апгацеа de a вені дп Moldova.

Нотъ. Каса інстітътълъ, че се афъ дп ачестъ капіталіе
ла о фаворабіль еспозіціе, е дпкълзірать de o таре гръ-
динъ. —

Дамеле че поседеъзъ калітъділе червте, ші каре воръ допі а
окзпа ачелъ постъ, воръ білевоі а се адреса дп Iашъ ла міністерълъ
кълълъ ші алъ інстрікціїе пъбліче а лоръ пропхорі къ атеста-
тіврі ші рекомендациі къвінчбосе.“

БЪЛЕТИНЪЛЪ ОФІЧІАЛЪ.

Nr. 11583. 1856

ПОБЛІКАРЕ.

Дпалтълъ ch. р. міністерълъ de фінансе, къ emісіялъ din 10. л.
к. Nr. 4839/F. M. дп интересълъ пропріетарілоръ de хъртії de
але стътълъ (бапкоте), каре с'аѣ ретрасъ din кърсъ къ emісіялъ
mіnіsterialъ din 26. Марцъ 1856 ші къ влтіма Августъ а. к. алъ
ешітъ din кърсълъ цепералъ, а opdinatъ, ка дп теріторіялъ ста-
тълъ ачествіа съ се дппробспете дп адъчере амінте кътъ de лъ-
дітъ, кътъ, амъсърватъ emісіялъ de съсъ, пънъ ла влтіма Октоб.
1856, съ пошті дпвіре de скімъареа банкнотелоръ ретрасе
din кърсъ, пріїн петіціоні дате ла mіnіsterіялъ de finансе, ші къ
dнпъ декрітереа терітіялъ ачествіа din брътъ нз се воръ таі
респекта асеменеа рекърсе.

Семпеле ачестеа de бапі озпт брътъбреле:

1. Асемпъчпіле пе венітъріле ԃнгаріеі de 1, 2, 5, 10,
100 ші 1000 фр.
2. Нотеле ераріале перептабіле de 5, 10, 50, 100, 500
ші 1000 фр.
3. Асемпъчпіле касеі чентрале къ 3 іроочентъ, дела 1.
Jan. ші 1. Івлі 1849 ші дела 1. Jan. 1850.
4. Асемпъчпіле касеі чентрале къ 5 ла сътъ дела 1. Сеп-
тембръ 1848 ші 1. Марцъ 1849 de кътъ 30, 60, 90, 300, 600
ші 900 фр.
5. Асемпъчпіле рентабіле але касеі вістеріеі імперіале
дела 1. Jan. 1850—1851.
6. Асемпъчпіле вістеріеі імпер. рентабіле din an. 1852—
1853 de кътъ 100, 500 ші 1000 фр.

7. Нотеле търпте пешечті de кътъ 6 ші 10 кр.
Брашовъ, 25. Септембръ 1856.

(1—3) Дела ч. р. дірекціяне че ревакълъ фінанциаръ

Nr. 6864. 1856.

ПОБЛІКАЧІЯНЕ.

Опредіштіа адъчерії вітелоръ de кътъ Moldova, че състе-
тесе пънъ актъ о алъ редикатъ пептъръ віторія команда ч. р. це-
нераль а цурії дп дпделенере къ гъвернълъ ч. р. ші а афматъ къ
каме а кончеде еаръші дпірареа вітелоръ тарі корпите атътъ
din Moldova кътъ ші din Цера ромъпесъ, пе мъргъ черчетъре
карантінесъ de 10 зіле ші адъчерае адеверіпделоръ легале той-
деавна: кътъ ad. вітеле че вінъ дп мъсптъръ вінъ din локві къ
тотълъ пепрепъсъ дп пріїнда съпътъції.

Чеса че дп брътареа д. в. емісъ гъверніамъ din 3. Септембръ
1856, Nr. 20,403, іntimatъ къ емісіялъ інк. ч. р. префектърі de
aічі din 9. Сент. 1856, Nr. 8987 се адъче пріїн ачеста ла пъ-
блікъ къпощтіпцъ.

Брашовъ, дп 24. Септембръ 1856.

МАЦІСТРАТУЛЪ.

ДЛІШІПІЦАРЕ.

О болъ de пегоу пе тжрълъ гржлъ дп каса Nr. 559 со
ва да къ кіріе дппрезіп къ 2 magazinе алініте дп 3. Ноембръ
a. к. дпaintre de amézi дела 10 пънъ ла 12 бръ не 6 anі dнпъ
олалъ, дела C. Mixaіs 1857 пънъ ла C. Mixaіs 1863 ла челъ
че ва да тай твлтъ.

Віторій а о дпкіріа се вінъ дп катвілъ алъ doilea ла про-
пріетарів дп тіппвлъ пъсъ. Кондіціїле тай deapróne се потъ ші
тай nainte bedé аколо.

Брашовъ, дп 2. Октябръ 1856.

(1—3)

ДЛІШІПІЦАРЕ.

пептъръ че І че казть лакръ.

Ла лакрълъ дпчепзте ла реглареа Мъръшълъ апріоне de
Мъръшъ-Діоара, се дъ окасіоне ле чеі че казть лакръ, ка съ аівъ
престе топъші ші еаръші дпкінсъ de лакръ. Преувлъ пептъръ съ-
паре ші кърагъ de пътълъ е аша тессрятъ, дпкътъ челъ стръ-
далпікъ дші поте къштіга не зі кътъ 50 кр. пънъ ла үпъ фіоріп
mon. конв.

Інстріментае de съпатъ се воръ da дп локві лакръ-
рілоръ. —

ДЛІТРЕБАРЕ: Чине аре de въпзаре о ташіпъ пептъръ фа-
черае de ракіш din пръто ші въкатае, о інвендіе тай побъ къ въ
авантажів тай фолосіторі; ка кътъ ведре дпкіркъ одатъ, ші кътъ
ракіш скоте ші de кътъ градврі ші дп кътъ чесасрі; кътъ ара-
тіе траце о асеменеа ташіпъ се ѕ казанъ дппрезіп къ цвію
ші пътепеле, кътъ костъ тобо чеіле требвіпчбосе кътъ ші арама?

Респіпсълъ се чере totъ дп жърпакълъ ачеста, кътъ тай дп
графъ. —

28 жъгврі de фінаце, ad. 13, ші алці 6 de осеніпі дп кътъ-
пълъ алъ doilea ші 9 дп алъ 3-леа дп фінаце челе тарі;
тай твлтъ жъгврі de арътъръ дп 3 хотаръ ші о пръжіп de ле-
гінърі дп гръдіна аша пътітъ а Timішълъ се афъ de въпзаре,
Длітребаці ла Ioan Гътт.

(3—3)

Кърсъріле ла бурсъ дп 3. Октябръ к. п. слаш ашса:

Аціо ла галвіні дппрѣтѣні	8 ⁵ / ₄
" " арцілтъ	106 ³ / ₄
Дппрѣтѣнія 1854	106 ¹ / ₈
челъ падіоналъ din an. 1854	83 ³ / ₈
Овігашіїле металичіе веікі de 5 %	82
Дппрѣтѣнія de 4 ¹ / ₂ % deла 1852	—
de 4 % detto	—
Сордіе dela 1839	125
Акціїlle ванкълъ	1068

Аціо дп Брашовъ дп 4. Октябръ п.:

Арвълъ (галвіні) 4 ф. 57 кр. тк. Арцілтъ . . . . . 5 %.